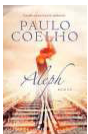

Iedereen leest

Aleph van Paulo Coelho

Goed nieuws voor de rationalisten. Even leek het erop dat de Braziliaanse zweefvliegerauteur Paulo Coelho de eerste plaats op de CPNB bestsellerlijst zou gaan overnemen van Dick Swaabs *Wijn zijn ons brem*. Twee weken geleden verschenen immers Coelho's nieuwste, *Aleph* (Arbeiderspers, € 18,95) in 69 landen tegelijk.

Direct na verschijning bezette het boek de eerste plaats in Brazilië. Maar *Aleph* kwam hier binnen op de tweede plaats en opvallend genoeg zakte het boek hier afgelopen week een plaatsje: Isabel Allende heeft zich erussen weten wurmen met haar nieuwe roman *Het nagende schrift van Maya*. Moet daaruit geconcludeerd worden dat we meer van ons bren houden dan van een andere dimensie? Of is er iets anders aan de hand met deze Coelho?

Waarschijnlijk is dat laatste het geval, want *Aleph* is helemaal niet zo zweverig, het boek gaat niet over andere werelden en er zijn ook al geen engelen. Goed, er is wat rëincarnatie – kom ik later op terug – en er staan betekenisloze maar ogenschijnlijk diepe zinnen in als 'een leven zonder oorzaak is een leven zonder gevolg'. Maar voor alles gaat *Aleph* over seks.

Coelho lijkt de penopauze bereikt te hebben: zijn verteller voelt zich oud, twijfelt aan God en het bestaan in het algemeen en is verder nogal hissig. Moed inspreken gebeurt in termen als 'Jij en ik heb een oude zeurpriet, en zo oud ben je nou ook weer niet'.

Die indruk wordt nog sterker wanneer het verhaal zich verplaatst naar de Trans-Siberië Express (immers, 'het leven is een trein, geen reïncarnatie!'); bij verschillende stations stapt hij even uit voor een signeersessie en zoekt hij bevestiging bij zijn lezers.

Onderweg pikt hij een jong meisje op, een groepje met de naam Hilal. Een onzeker meisje van 21 op wie hij de ene seksuele fantasie na de andere loslaat. 'Opnieuw gaat mijn fantasie met me aan de haal: ik keer terug naar het bed, de al losgeknoopte blouse, de borstjes met harde tepels, ik buk

ze om ze te kussen, terwijl zij een beetje tegenspartelt – een mengeling van genot en opwindend over wat komen gaat'. Of: 'De pijn gaat meteen over in het gevoel dat zij in mijn lip bijterij terwijl we kussen. Ik zit niet langer met mijn knieën op haar armen: haar handen grijpen me vast, haar nagels klauwen in mijn rug, ik hoor haar gestuim in mijn linkeroot. Haar tanden laten mijn lip los, ze maakt een beweging met haar hoofd en kust me.'

Tot de daad komt het niet, het blijft bij stralen over die 'borstjes met harde tepels' en wat gestoei. Ze kruipen nog samen in een hotel, maar Coelho realiseert zich tijdig dat hij een vrouw thuis heeft en reserveert twee kamers. Schuldgevoelens en lust wisselen elkaar af, dus neemt hij maar zijn toevlucht tot formuliers: een hele reeks zinnen begint met 'ik hou van je omdat...'. En ze zijn te géant om te citeren. Nou vooruit, eentje dan: 'Ik hou van jou zoals een rivier die begint met ik in een waterval op een andere manier moet stromen en dat hij moet leren rusten in een laagte.'

De suggestie van diepte, en de suggestie van erotiek – maar dat is voor Coelho nog niet genoeg. Hij duikt met deze Hilal het verleden, de aleph, in en vindt haar terug ten tijde van de inquisitie. Zij is de heks die beschuldigd is, hij de monnik die de test moet uitvoeren. Is er een sansteken? Ja, bij haar vagina, maar het is heel schaamhaar. De heks wordt naakt op een rad gelegd, benen wijd en draaien maar aan dat wiel zodat alles uitgevoerd wordt.

En dat rad wordt bediend door, jawel, Paulo Coelho in een vroeger leven. De heks smeekt, huult en hij draait en draait. Uiteindelijk bevalt de schaars geklede op de brandstapel, terwijl ze hem nog vergeeft ook. Hoe heeft geen Freudianisme te zijn om dit geheel te interpreteren. Dit is gewoon slechte porno, vermond als mystiek door een man in vertwijfeling, in de overgang. Niet zo vreemd dat sommige Coelho-fans deze keer afkaken.

TOEF JAEGER

Op YouTube is een filmpje te zien van de diepte die Coelho ingaat met *Aleph*. Je kan hem ook bekijken via: arbeiderspers.nl

Er zijn wat vuiltjes in het systeem

Nieuw boek van Ybo Buruma wekt meer

verontrusting dan hij zelf lijkt te beseffen

► In zijn boek betoont Hoge Raadslid Ybo Buruma zich zowel bondgenoot als criticaster van het strafrecht.

► Vraag hij niet te veel begrip voor gerechtelijke dwalingen?

DOOR FOLKERT JENSSMA

Ybo Buruma was als hoogleraar in Nijmegen baken, buffer, bron en criticaster van de strafrechtpraktijk in Nederland. Bij zijn benoeming in de Hoge Raad deze maand laat hij een boek verschijnen waarin al die rollen ook aan de orde komen. Dat komt vooral omdat het een bundel is van artikelen, essays en commentaars die hij al eerder, vanaf 2007, publiceerde.

Het eerste hoofdstuk is zijn afscheidrede en fungeert meteen als leeswijzer: alle thema's komen terug in de volgende hoofdstukken. Dat heeft voor- en nadelen. Je kunt het per hink-stap-sprong lezen, of thematisch. Dat is zelfs aan te bevelen, want Buruma legt veel nuance en kennis in zijn stukken waardoor je voortdurend tot denk- en streepauzes wordt verleid. Het nadeel is dat in het boek nogal wat elkaar overlappende passages zitten. Maar los daarvan heb je een provocerend nadenkboek over de stand van het strafrecht in handen, dat nog een paar jaar goed blijft.

Interessant aan Buruma is dat hij empathie toont voor de benarde burger die van het strafrecht keiharde repressie eist. Maar intussen blijft hij onbekommerd ongemakkelijke observaties over de strafrechtpraktijk doen. Bijvoorbeeld dat de wetgever steeds ruimere strafbeoordelingen in de wet opneemt, waardoor het gewoonte gedrag al strafbaar kan zijn. Wie nu roept 'het dat bushokje is nog heeel' pleegt al een strafbare voorbereidingshandeling. Dat de rechter fouten van het Openbaar Ministerie steeds vaker afdekt en de Hoge Raad nogal 'politievriendelijke' arresten uitspreekt, is dat écht regelmatige feiten-waargenomen, in het proces-verbaal van de politie niet klopt, dat bij zich afvraagt of de politie nog wel vertrouwd kan worden. Dat voorlopige hechtenis ten onrechte zo vanzelfsprekend is geworden dat Nederland binnen Europa bij de koplopers hoort.

Zo wist ik wel dat Nederland Europees kampioen telefoontappen is,

maar niet dat de rechter-commissaris in de praktijk niets meer te zeggen heeft. Zelfs idiotie tapverzoeken tegen de rechter niet of nauwelijks afgestraft.

Buruma klaagt dit alles niet keihard aan. Hij is meer de geëngageerde observator die in een overigens mooi systeem met iets te veel vuiltjes aantreft om echt tevreden te zijn. Als lezer en staatsburger word je daarentegen een stuk ongeruster. Buruma vindt zelf dat er in grote lijnen de strafrechtpraktijk niets mis is. De paradox is dat zijn boek de andere richting uit wijst. Ook de grote justitiële dwalingen van de laatste decennia die hij al eerder, vanaf 2007, publiceerde.

Tegelijkertijd ziet Buruma ook dat het zelfreinigend vermogen van politiegerechtigde rechtelijke macht bij fouten niet groot is. De strafrechtken is een *closed shop*, schriftelijk hij. Vergelijkbaar met ziekenhuizen, waar de arts de dokter zijn maar omdat de strafrechter altijd de waarheid in een incident zoekt, en de wetenschapper de objectieve, generaliseerbare waarheid. Ik vermoed dat het niet-juridische academici niet het puur overtuigen.

Tegelijkertijd ziet Buruma ook dat het zelfreinigend vermogen van politiegerechtigde rechtelijke macht bij fouten niet groot is. De strafrechtken is een *closed shop*, schriftelijk hij. Vergelijkbaar met ziekenhuizen, waar de arts de dokter zijn maar omdat de strafrechter altijd de waarheid in een incident zoekt, en de wetenschapper de objectieve, generaliseerbare waarheid. Ik vermoed dat het niet-juridische academici niet het puur overtuigen.

Tegelijkertijd ziet Buruma ook dat het zelfreinigend vermogen van politiegerechtigde rechtelijke macht bij fouten niet groot is. De strafrechtken is een *closed shop*, schriftelijk hij. Vergelijkbaar met ziekenhuizen, waar de arts de dokter zijn maar omdat de strafrechter altijd de waarheid in een incident zoekt, en de wetenschapper de objectieve, generaliseerbare waarheid. Ik vermoed dat het niet-juridische academici niet het puur overtuigen.

Ybo Buruma: *Geen blad voor de mond* Strafrechtpraktijk in Nederland. Bert Bakker, 355 blz. € 19,95

Weg bij de PvdA

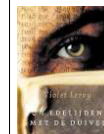
• Onlangs werd Ybo Buruma lid van de Hoge Raad. Zijn lidmaatschap van de PvdA zegde hij op, in een poging eventuele zorgen bij PVV-aanhangers weg te nemen. 'Er zijn nu misschien wel anderhalf miljoen mensen die denken dat ik geen goed recht over ze spreek omdat ik bij de PvdA ben', vertelde hij in een interview voor NRC.

• In datzelfde interview zei hij ook dat de strafrechter zich nu te veel tot juristen en te weinig tot burgers richt.

• De gemiddelde rechter moet van Buruma minder vaak een blad voor de mond nemen. 'De burger denkt misdaadbestrijding nu aan de politie, misschien nog aan het Openbaar Ministerie. Maar niet aan de strafrechter'.

• Voordat hij tot de Hoge Raad toetrad was Buruma hoogleraar straf- en strafprocesrecht aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Ook was hij voorzitter van de Commissie Evaluatie Afgesloten Strafzaken, waarbij deskundigen dubieuze veroordelingen konden aanmelden. Dat leidde onder meer tot de afwijking van de strafzaken tegen Ina Post en Lucia de Berk.

Oneindige echo's van wraak en weerwraak

Violet Leroy: *Mededijen met de duivel* Verbum Crims, 318 blz. €14,95

In thrillers die in het heden spelen, was WO II vaak een beest uit het verleden dat opduikt om hen die wandaden begijnen alsnog het hoofd af te bijten. Een complicatie is nu dat mensen die destijds volwassens en 'four' waren inmiddels minimaal 84 jaar oud zijn; het wordt voor auteurs lastiger om zulke krasse romanfiguren geloofwaardig een pistool in de handen te drukken of anderszins in een actief conflict te betrekken. Daarom situeren ze, onder wie de briljante thrillerschrijver Philip Kerr, hun boeken vaker in of kort na de oorlog.

De Nederlandse schrijfster Violet Leroy koos in haar tweede thriller *Mededijen met de duivel* voor een andere benoeding: hier wordt het conflict anno 2005 gezocht en gevonden door hen die destijds kinderen waren. Maar ook door hun eigen kinderen en de vertelsters. Het goede van dit boek is dat het toont hoe de cascade van beschadigingen die de oorlog van generatie op generatie te weten komt, doortroomt tot in deze tijd. De mannen en vrouwen die hand in hand met Hitler, Hirohito en de rest marcheerden, lopen hier niet als in vertelstukken in zekere zin nog door de straten. Door de PC Hoof-

straat bijvoorbeeld. Een van de twee hoofdpersonen, de 32-jarige Sara Hirsch, heeft er een populaire winkel, maar op donderdag 29 maart 2005 is Sara er alleen als een overvalaar haar winkel binnenloopt en haar tweemaal in het hart schiet. Haar hartsvriendin Isabel wordt verwittigd door inspecteur Hofman en stort in.

Sara en Isabel waren en zijn twee onaangetaste, hooghartige krengetjes en waren als kind buren aan de Voordermarkt. Net als hun grootouders tijdens de oorlog; die van Sara zaten ondergedoken bij de buren van die van Isabel. Als Isabel er via haar dochter Melissa achterkomt dat haar grootouders niet door een ongeluk zijn overleden maar door een verdachte zelfmoord en vervolgens dat dit erger is dan de moord op Sara gebeurde, belt ze Hofman.

Hofman twijfelde al aan het overvalsverhaal en behandelde Sara's dood als een executie. Hij dringt via zijn vriend Julius, een joodse privé-detective in Amsterdam, diep door in de complexe achtergrond van Sara en Isabel. Het blijkt dat er veel meer connecties met WO II hebben maar ook met de scheepsramp met de Herald of Free Enterprise, in Zebrugge in 1987. Net als Sara en Isabel is Hofman een niet geheel sympathieke figuur die gelooft in weerwraak: sommige misdaden vergen niet om recht maar om evenredige velding. Hij is niet de enige in dit verassende boek, dat uiteindelijk gaat over de oneindige echo's van wraak en weerwraak en over niet kunnen vergeven.

ROBERT GOIJER

het literaire bedrijf

Boeken in eigen beheer

dat het zo moeilijk is om een boek uitgegeven te krijgen bij een erkende uitgeverij, is de verleiding voor veel aspirant-schrijvers groot om op zoek te gaan naar een alternatief. Er bestaan tal van aanbiedingen die handig inspelen op deze verleiding, uitgaande in eigen beheer. Als geen enkele uitgeverij je boek wil hebben, kun je altijd zelf naar een drukkerij stappen. Zij laten hun persen wel draaien. Als je maar betaalt.

Een ander alternatief is printing-on-demand. Je boek staat dan als trailer of teaser op internet. Het eerste hoofdstuk is bijvoorbeeld gratis beschikbaar. Een nieuwsgierige lezer kan het volledige boek tegen betaling bestellen. Het is een sympathieke manier om de bossen te sparen, want veel verder dan het ene exemplaar dat je moeder besteld zal het niet gauw komen. En dan zijn er natuurlijk gespecialiseerde sites die je beloven dat je voor een geringe prijs meer bezoekers op je pagina krijgt. Het principe blijft hetzelfde, je betaalt voor je ideeën. Daarom moet dat allemaal *vanity press*. Elke kenner ziet dat al aan het logo op de rug. En dat is precies waarom het niet werkt. De boekenredacties van kranten worden overspoeld met uitgeven in eigen beheer, maar het *vanity press*-logo is op zich al een doorslaggevend reden om het boek door de paperversnipperaar te

halen. En hoe ga je een publiek vinden voor al die dozen vol met exemplaren van jouw boek als niemand het bespreekt behalve een bevriende blogger en geen boekhandelaar die inkoop behalve de boekhandel om de boek waar je zelf altijd komt en waar ze uit mededelingen toestaan om in een boekje een stapeltje van vijf exemplaren mee te leggen?

Wie een uitgave in eigen beheer als een serieuze optie beschouwt, vergeet dat een uitgeverij veel meer is dan een drukker. Sterker nog, het drukwerk besteden ze uit. Alles wat ze wel doen, heb je broodnodig om ook maar een voet aan de grond te krijgen. En dat zijn dingen die je onmogelijk allemaal zelf kunt doen. Van redactie tot correctie. Van marketing tot distributie. Er zit een professionele publiciteitsafdeling die al haar contacten gebruikt om je boek via de juiste kanalen onder de aandacht te brengen.

Maar het belangrijkste is misschien nog wel het logo. Een gevestigde uitgeverij is een commercieel bedrijf dat wordt gerund door gepubliceerde professionals met een schat aan kennis en ervaring. Wanneer zij het aanduren om een commercieel avontuur aan te gaan met jouw boek, geldt dat niet als garantie voor kwaliteitsman wel als een sterke aanbeveling. Hun logo is een keurmerk. Zonder dat kom je nergens.

IJLA LEONARD PEEJFFER

Een beeld van Vrouwe Justitia in Frankfurt Foto Frank May

one dayonly

Geldig op 19 september 2011

Vandaag ook: Gillette Fusion manual 8 scheermesjes

36% korting

150x scheren met 1 scheermes

Houd je scheermes scherp en schoon

razorpit

24,95 Alleen vandaag 15,95

Bestel nu op: www.onedayonly.nl

thuisinktel voorborg